

že to žalovaný o něm věděl, byl ve stáji bezpečně opatřen, může zbaviti žalovaného ručení podle § 1320 obč. zák. Poněvadž se nižší soudy, následkem nesprávného právního nazírání na věc (§ 496 čís. 3 c. ř. s.) nezabývaly s touto otázkou, zůstalo řízení kusým (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 8691.

Postup pohledávek a předání ostatní majetnosti dlužníkem věřiteli k zajištění, jenž se stal v době, kdy dlužník podal již návrh na zahájení vyrovnacího řízení, jest bezúčinným proti věřitelům, k nimž náleží i věřitelé požívající přednostního práva. Lhostejno, že vyrovnací řízení bylo napotom zastaveno. Bezúčinnost takových právních jednání trvá jen proti věřitelům. Činiti námitky z důvodu bezúčinnosti právního jednání jest oprávněn i poddlužník, byla-li pohledávka exekučně zabavena a jemu zakázáno platiti původnímu věřiteli.

(Rozh. ze dne 7. února 1929, Rv I 1235/28.)

Matěj Sch. postoupil dne 1. února 1925, kdy byl již zažádal o zahájení vyrovnacího řízení a kdy toto řízení bylo již zahájeno a se konalo, své pohledávky proti stavebníkům, mezi nimi i pohledávku proti Jiřímu F-ovi, o jejíž zbytek se nyní žaluje, a další svou majetnost svým věřitelům ku zajištění jejich pohledávek. Proti žalobě postupníků pohledávky na Jiřího F-a o zaplacení zbytku pohledávky namítl žalovaný, že se postup stal již za vyrovnacího řízení s úplným opomenutím věřitelů, požívajících přednostního pořadí, eráru a okresní nemocenské pokladny, které v onom vyrovnacím řízení rovněž své pohledávky přihlásily, dále proto, že okresní nemocenská pokladna kromě toho pro svou k vyrovnacímu řízení přihlášenou pohledávku 4.884 Kč 90 h později po zastavení vyrovnacího řízení exekučně zabavila proti původnímu dlužníku Matěji Sch-ovi žalobní pohledávku a vymohla si proti žalovanému platební záповěď. **Procesní soud první stolice** zamítl žalobu proto, že se postup žalobní pohledávky přičí za daného stavu věci dobrým mravům a je tedy podle § 879 obč. zák. protiprávným a bezúčinným. **O d v o l a c í s o u d** žalobě vyhověl, uznáv, že postup ten nepřičí se ani dobrým mravům ani zvláštním předpisům zákona, zejména předpisům vyrovnacího řádu, ježto nároky věřitelů požívajících přednostního pořadí nebyly zahájením vyrovnacího řízení dotčeny a ostatně řízení vyrovnací jest posuzovati, jakoby ani nebylo bývalo zavedeno, ježto se vyrovnací dlužník k vyrovnacímu roku nedostavil a důsledkem toho o něm platí, jako by byl návrh na vyrovnání vzal zpět (§ 37 vyr. ř.).

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu s dodatkem, že se žaloba zamítá jen pro tentokráte.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud nesdílí názor soudu odvolacího. Postup pohledávek a předání ostatní majetnosti dlužníkem na věřitele k zajištění, stal se v době, kdy tehdejší vyrovnací dlužník již byl podal návrh na vyrovnání, a jest tedy podle § 8 vyr. řádu toto právní jednání, zakládající zřízení práv oddělných bezúčinným proti věřitelům, k nimž zajisté náležejí i věřitelé nároků, požívajících přednostního pořadí (§ 23 vyr. řádu), které podle § 46 vyr. ř. mají ve vyrovnání býti uspokojeny úplně. Právní důsledek bezúčinnosti stanovený v § 8 vyr. řádu trvá, jak bylo vysloveno v rozhodnutí čis. 4236 sb. n. s. i když řízení vyrovnací bylo napotom zastaveno, jak je tomu v tomto případě. Bezúčinnost takových právních jednání jest ovšem jen relativní, t. j. trvá jen proti věřitelům, leč v tomto případě jest prokázáno, že okresní nemocenská pokladna zavedla pro svou k řízení vyrovnacímu přihlášenou pohledávku 4.884 Kč 06 h později po zastavení vyrovnacího řízení proti někdejšímu vyrovnacímu dlužníku Matěji Sch-ovi exekuci zabavením žalobní pohledávky a vymohla si na žalovaném platební zápočet. Žalovaný sám nebyl by sice oprávněn činiti proti žalobnímu nároku námitky z důvodu bezúčinnosti právního jednání, ježto však pohledávka byla pořadem exekuce zabavena a jemu placení na původního věřitele zakázáno, má za tohoto skutkového a právního stavu důležitý důvod odpírati nynějším žalobcům jakožto postupníkům zaplacení pohledávky, pokud mezi těmito pretendenty nebude pořadem práva rozhodnuto, zda onen postup jest právně účinný čili nic, kterýžto důvod by ho opravňoval i ke složení dluhu na soudě (§ 1425 obč. zák.).

Čís. 8692.

Umluvil-li prodávatel s kupítelem za světové války, že kdyby v ujednaných letech rakouské peníze ztratily na ceně, jest kupitel povinen nahraditi mu rozdíl, uzavřeli smlouvu o nadhodnocení, již jest splniti. Kdyby se nárok prodávatelův považoval za nárok ze správy, počala by šestiměsíční lhůta teprve od uplynutí garanční lhůty.

(Rozh. ze dne 7. února 1929, Rv I 1256/28.)

Žalobkyně domáhala se na žalované zaplacení 12.473 Kč 50 h a odůvodňovala žalobní nárok takto: Podle kupní smlouvy ze dne 18. února 1917 prodali žalobkyně a její manžel žalované firmě parcelu 168, les, náležející jim každému polovinou za 10.000 K. Žalobkyně a její manžel nechtěli původně prodati pozemek, obávající se znehodnocení peněz. Žalovaná firma rozptýlila jejich pochybnosti tím, že se dopisem ze dne 18. února 1917 zavázala poskytnouti žalobkyni a jejímu manželu úplnou náhradu, kdyby v nejbližších deseti letech, t. j. do 18. února 1927, 10.000 K, jež byly zaplacený jako kupní cena, mělo býti znehod-